

124

ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΥ

ΕΡΓ.Α.Σ.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

ΤΟ
1945 και 1946

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΘΗΝΑ
2006

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣ

Στις 30 Μαρτίου 1945 ιδρύθηκε ο ΕΡΓΑΣ -Εργατικός Αντιφασιστικός Συνασπισμός. Οι, ιδρυτές του προερχόντουσαν, κυρίως, από το Εργατικό ΕΑΜ της Κατοχής και οι περισσότεροι ήταν παλαιά στελέχη του ΚΚΕ των σοσιαλιστών του Καλομοίρη, του Στρατή και ανεξαρτήτων στο συνδικαλιστικό κίνημα. Μερικοί από αυτούς είχαν πάρει μέρος στην Ενωτική ΓΣΕΕ που ιδρύθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 1929 με την καθοδήγηση του ΚΚΕ.

Η ιδρυτική διακήρυξη του ΕΡΓΑΣ δημοσιεύθηκε στα φύλλο της 31 Μαρτίου 1945 της εφημερίδας ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ οργάνου του ΕΑΜ και το φύλλο του ΡΙΖΟΣΠΙΑΣΤΗ, οργάνου του ΚΚΕ, της ίδιας ημέρας. Στον ΡΙΖΟΣΠΙΑΣΤΗ δημοσιεύθηκε και η συνεχεία στις 4 Απριλίου 1945. (Παντελόγλου σελ. 49).

Την Διακήρυξη υπογραφούν οι Στ. Μαστρογιαννάκος, Σ. Παπαδόπουλος, Ανδρέας Κουτζογιάννης, Τ. Τούντας, Ν. Γαβαλάς, Ι. Μουτζένιζος, Μιχαηλίδης, Χάλαρης, Κοσμάς, προερχόμενοι από το ΕΣΚΕ-Ενωμένο Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος. Στην συνεχεία, Βασίλης Νεφελούδης, Κώστας Θέος, Χρίστος Μαχαιρόπουλος, Δημ. Μαργιόλης (σιδηροδρομικός), Κλαουδάτος, οι οποίοι προερχόντουσαν από την παράταξη του ΚΚΕ και οι περισσότεροι από την παλαιά Ενωτική ΓΣΕΕ. Επίσης εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστών ο Δημοσθένης Αποστολίδης (των Λινοτυπών -της Ομοσπονδίας Τύπου).

Ο ΕΡΓΑΣ δήλωσε από την αρχή ότι δεν επιδιώκει την δημιουργία καινούριας ΓΣΕΕ. Ζητάει την δημοκρατική λειτουργία των υπαρχόντων συνδικαλιστικών οργανώσεων. Δεν αποτελεί μια νέα παράταξη, αλλά ένα μέτωπο παρατάξεων που διατηρούν τα δικά τους χαρακτηριστικά. Την δική τους συγκρότηση. Συνεργάζονται σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Οι κύριες γραμμές αυτού του προγράμματος και οι άμεσες επιδιώξεις του εκτίθενται στο ψήφισμα-απόφαση της Εργατικής Πρωτομαγιάς 1945 που αναφέρουμε παρακάτω,

Στην πρώτη συνεδρίαση του ΕΡΓΑΣ οι ιδρυτές εξέλεξαν πενταμελές Γραφείο. Γραμματέας εξελέγη ο Δημοσθένης Αποστολίδης και μελή ο Στ. Μαστρογιαννάκος, Ν. Γαβαλάς, Βασίλης Νεφελούδης και Κώστας Θέος.

Να σημειώσουμε μερικά λογία για μερικά πρόσωπα και καταστάσεις. Στην πενταμελή επιτροπή-Γραμματεία εκ μέρους της παράταξης του ΚΚΕ συμμετέχουν δύο. Οι Νεφελούδης και Θέος. και οι δύο όμως αμφισβητούμενοι από την ηγεσία του κόμματος.

Ο Βασίλης Νεφελούδης είχε γεννηθεί στα Μουδανιά το 1906 και πέθανε στην Νέα Σμύρνη το 2004. Γραμματέας του ΚΚΕ όταν ο Ζαχαριάδης έγινε αρχηγός του κόμματος τον Σεπτέμβριο 1935 μέχρι τον Απρίλιο 1938 όταν συγκρούστηκε με τον Ζαχαριάδη στην φυλακή της Κερικύρας. Διεγράφη από το ΚΚΕ τον Οκτώβριο του 1945, λίγους μήνες μετά την εκλογή του στον ΕΡΓΑΣ. Άλλα ήδη ήταν γνωστό ότι δεν συμμετείχε πλέον στο Κόμμα. Αποκαταστάθηκε τελικά το 1961. Και όμως τον είχαν στην ηγεσία του συνδικαλιστικού κινήματος να εκπροσωπεί τους συνδικαλιστές του ΚΚΕ. Πρόκειται για μια ιδιόρρυθμοι κατάσταση που συνέβη πολλές φορές με το ΚΚΕ. Δεν ανεχόταν καμία διαφωνία. Δεν μπορούσες να είσαι μέλος του κόμματος εάν είχες συγκρουστεί πολιτικά, έστω και στο ελάχιστο με την ηγεσία. Όμως ο Νεφελούδης ήταν δραστήριος, αγαπητός στους εργάτες, αγωνιστής του συνδικαλιστικού κινήματος και δεν ήταν εύκολο να αγνοηθεί.

Κάτι παρόμοιο συνέβαινε και με τον Κώστα Θέο. Εκείνη την εποχή βρισκόταν υπό "κατηγορία" επειδή παντρεύτηκε κατά το διάστημα της δικτατορίας Μεταξά και επειδή κουμπάρος για την βάπτιση του παιδιού του, όταν ήταν στην φυλακή, έγινε ένας γνωστός αστυνόμος. Ο Θέος υποστήριζε και μάλλον ήταν αλήθεια ότι ο αστυνόμος ψωνός δήλωσε ότι είναι διατεθειμένος να βαπτίσει το παιδί για να το "σώσει από την αμαρτία" των άθεων γονέων του. Τελικά ο Θέος δεν διεγράφη, αλλά οι υποψίες έμεναν πάνω του. Και όμως δεν μπορούσαν να τον αγνοήσουν επειδή ήταν ο πιο γνωστός συνδικαλιστής του ΚΚΕ και είχε περάσει από όλες τις φυλακές, αλλά ήταν και μέλος της διοίκησης του Εργατικού ΕΑΜ κατά την Κατοχή. (Δ. Λιβιεράτου Δ'1931-1936.)

Οι άλλοι τρεις δεν ήταν της παράταξης του ΚΚΕ. Ειδικά ο Δημοσθένης Αποστολίδης που ήταν επικεφαλής της ισχυρής Ομοσπονδίας Τύπου ήταν αδελφός του Θωμά Αποστολίδη, παλαιού γραμματέα του ΚΚΕ το 1923, ο οποίος διεγράφη το 1927. Κατά την Κατοχή υπήρξε ηγέτης του ΕΣΚΚΕ-Επαναστατικού Σοσιαλιστικού Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας που είχε εφημερίδα την "Κόκκινη Σημαία". Όταν το ΕΣΚΚΕ ζήτησε να συμμετάσχει στο ΕΑΜ η ηγεσία του ΚΚΕ η οποία έλεγχε και επέτρεπε την είσοδο οποιουδήποτε στο ΕΑΜ ακόμα και βασιλόφρονα αρνήθηκε την συμμετοχή του ΕΣΚΚΕ. Τότε αυτή οργάνωση αποφάσισε και έδρασε μέσα στο ΕΑΜ και τα μελή της ήταν αναγκασμένα να κρύβουν την ιδιότητα τους δεδομένης της αντίθεσης του μηχανισμού του ΚΚΕ.

Ο Θωμάς Αποστολίδης, ηγέτης της Ομοσπονδίας Τύπου και Χάρτου από τα χρονιά του 20 συνελήφθη τον Σεπτέμβριο του 1944 από την γερμανική Γκεστάπο και εξετελέσθη στα γρήγορα. Μόλις ένα μήνα πριν την φυγή των Γερμανών από την Αθήνα.

Ο Δημοσθένης Αποστολίδης, συμπαθών και αυτός στο ΕΣΚΚΕ, αλλά και συνδικαλιστής του ισχυρού σωματείου των Λινοτυπών διεδέχθη τον αδελφό του Θωμά στην ηγεσία της Ομοσπονδίας. Αυτόν ψήφισαν οι συνδικαλιστές για Γραμματέα του ΕΡΓΑΣ και εκπρόσωπο τους εκείνη την εποχή. Για δυο λογούς. Πρώτα επειδή ήταν ένας ανεξάρτητος, γνωστός σε δόλους και δεύτερον επειδή αντιπροσώπευε μια μεγάλη και μαχητική συνδικαλιστική οργάνωση.

Ο Σταμάτης Μαστρογιαννάκος, Συνδικαλιστής τροχιοδρομικός, Μέλος της Κ.Ε. του Εργατικού ΕΑΜ, όπως ο ίδιος έλεγε, με δραστηριότητα στην οργάνωση της Αθήνας. Στην πρώτη περίοδο εθεωρείτο μέλος της ομάδας Καλομοίρη. Εμφανιζόταν σαν ανεξάρτητος. Μετά τον πόλεμο παρέμεινε στην αριστερά του εργατικού κινήματος (26-86). Αντιπροσώπευε την Ομοσπονδία Ηλεκτρισμού. Ο Μαστρογιαννάκος και οι συνεργαζόμενοι με αυτόν δήλωσαν την δημιουργία της Ενιαίας Συνδικαλιστικής Σοσιαλιστικής Παράταξης με διακήρυξη που δημοσιεύθηκε στις 12 Ιουλίου 1945 στην εφημερίδα του ΕΑΜ "Ελεύθερη Ελλάδα".

Ο Δημήτρης Στρατής, προερχόμενος από τους σιδηροδρομικούς, ήταν από τα ιδρυτικά μελή του Σοσιαλιστικού Κόμματος Ελλάδος. Το ΣΚΕ ενώθηκε με την ΕΛΔ Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας των Σβάλου Τσιριμώκου και αποτέλεσαν το ΕΛΔ-ΣΚΕ. Τα περισσότερα στελέχη των παλαιών Ελευθερών Συνδικάτων (προερχομένη κίνηση από το 5ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ του 1930) προσχωρήσαν στο Εργατικό ΕΑΜ και αργότερα στην ΕΛΔ-ΣΚΕ. Ο Δημ. Στρατής ήταν υπεύθυνος του συνδικαλιστικού κινήματος αυτού του κόμματος.(31-54).

Ο Γιάννης Καλομοίρης εμφανιζόταν ηγέτης της Σοσιαλεργατικής Συνδικαλιστικής Παράταξης (31-62). Από Γραμματέας της Εθνικής ΣΕΕ του 1941, πέρασε στην ηγετική ομάδα του Εργατικού ΕΑΜ. Προπολεμικά είχε συνεργαστεί με την δεξιά παράταξη στα συνδικάτα. Εθεωρείτο περίεργη περίπτωση του συνδικαλιστικού κινήματος. Αντικομουνιστής, συνεργάστηκε όμως με τους κομμουνιστές και τους άλλους του ΕΡΓΑΣ μέχρι το τέλος της παράταξης.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ 1945-1946.

Οι απεργίες άρχισαν αμέσως με τα την ήττα του Δεκεμβρίου 1944 και συγκεκριμένα μετά την υπογραφή της Συμφωνίας της Βάρκιζας 11-12 Φεβρουαρίου 1945. Τα προβλήματα των εργατών και υπαλλήλων έχουν συσωρευθεί στο διάστημα της Κατοχής. Άλλα και εποχή της Απελευθέρωσης Οκτώβριος-Νοέμβριος 1944 η κυβέρνηση της Εθνικής Ενότητας δεν έκανε πολλά για την βελτίωση των ορών ζωής. Δεν είχε πολύ χρόνο. Άλλα δεν ήταν μόνο αυτό.

Τα προβλήματα των εργαζομένων βρισκόντουσαν μέσα στο γενικό σχέδιο που πρώτα προέβλεπε θυσίες και μετά απολαβές. Αλλά η εργατική τάξη, οι υπάλληλοι, γενικά οι εργαζόμενοι είχαν πέσει ήδη σε επίπεδο εξαθλίωσης και δεν μπορούσαν να περιμένουν. Παρ Όλη την τρομοκρατία που άρχισε αμέσως μετά την Βάρκιζα άρχισαν οι απεργίες.

Στις 15 Μαρτίου 1945 πρώτοι οι τσαγγαραδες της Αθήνας, 4 Απριλίου 1945 Πανεργατική στη Θεσσαλονίκη κατά του διορισμού των παλαιών δοσύλογων της δεξιάς στο Εργατικό Κέντρο, 24 Απριλίου οι τσαγγαραδες της Θεσσαλονίκης. Ύστερα από λίγες μέρες πραγματοποιείται η μεγάλη εκδήλωση της Πρωτομαγιάς στην Αθήνα.

Πρωτομαγιά 1945

Μετά τα Δεκεμβριανά το πρώτο τμήμα που μπορούσε να ανασυγκροτηθεί ήταν η εργατική τάξη. Κατά την διάρκεια της Κατοχής και παρά της αντιρρήσεις της καθοδήγησης οι συνδικαλιστικοί πυρήνες οργανωμένοι στο Εργατικό ΕΑΜ, δεν διαλύθηκαν. Σε περιοχές οπού εξαπολύθηκε η τρομοκρατία οι οργανώσεις διαλύθηκαν από την φυγή, τις φυλακίσεις, τις καταδίωξεις. Οι πυρήνες όμως του συνδικαλιστικού κινήματος επέζησαν. Βρισκόντουσαν στους τόπους δουλειάς. Ήταν οι ίδιοι άνθρωποι μαζί. Ακόμα και των διαφορετικών πολιτικών αντιλήψεων βρίσκανε κοινή βάση δραστηριότητας, αφού είχαν να αντιμετωπίσουν μιαν αδιάκοπη εργοδοτική επίθεση. Μπορούσαν να συνεννοηθούν μεταξύ τους στους ίδιους χώρους. Συνάδελφοι που από παλιά γνωριζόντουσαν και δεν διαλύθηκαν στην μεγάλη μάζα.

Η πρώτη μεγάλη ευκαιρία για να δείξουν την ύπαρξη τους δόθηκε με την αδεία για τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς Το 1945 η συγκέντρωση της Πρωτομαγιάς πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 10 Μαΐου το πρωί στο Μαρμάρινο Παναθηναϊκό Στάδιο. Ήταν η πρώτη δημοσία συγκέντρωση μετά την βαριά ήττα του Δεκεμβρίου για αυτό αποκτούσε ιδιαίτερη σημασία. Η τρομοκρατία της δεξιάς πίεζε ήδη όλη την Ελλάδα. Τις προηγούμενες μερες είχαν γίνει πολλές συλλήψεις στην Καισαριανή, το Πυριτιδοποιείο, το Περιστέρι. Διέδιδαν ότι η Εθνοφυλακή θα χτυπήσει και να μην πάνε οι εργάτες.

Πριν την κεντρική προηγήθηκαν συγκεντρώσεις σε διαφορά μέρη για τα σωματεία, αλλά και όσος κόσμος της αριστεράς έπαιρνε το θάρρος να διαδηλώσει.

Από τις Στήλες του Ολυμπίου Διός ξεκινάνε οι φάλαγγες του Εργατικού Κέντρου της Αθήνας με χιλιάδες εργάτες, και υπαλλήλους. Προχωράνε Αμαλίας και μέσα στο Ζάππειο εισέρχονται στο Στάδιο οπού βρίσκονται κιόλας πολλές άλλες χιλιάδες. Τραγουδάνε το Τραγούδι της Δουλείας.: «Οσα βλέπουμε μπροστά μας απ' τα χρονιά τα παλιά στη δουλεία μας τα χρωστάμε Ζήτω -Ζήτω η εργατιά»

Συγκεντρώθηκαν περίπου 40.000 Αριθμός που ξεπέρασε κάθε πρόβλεψη υπέρ την από την πρόσφατη μεγάλη ήττα. Η εργατική τάξη έδειχνε ότι ακόμα είχε ισχυρές δυνάμεις. Δεν είχε ηττηθεί οριστικά. Μαζί με την φάλαγγα των εργατών μπήκε στο Στάδιο και μια ομάδα 50 περίπου σοβιετικών στρατιωτών χωρίς όπλα βεβαία. Είχαν πολεμήσει με το Αντάρτικο απελευθερωμένοι αιχμάλωτοι των Γερμανών Ακόμα δεν είχαν επαναπατριστεί.

Στην συγκέντρωση μάλιστας ο Άγγλος εργατικός αντιπρόσωπος Φέδερ ο οποίος βρισκόταν στην Αθήνα για να επιβλέψει την οργάνωση του 8ου Συνεδρίου. Μίλησαν εκπρόσωποι της Προσωρινής Διοίκησης της ΓΣΕΕ. Πρώτος ο Χατζηδημητρίου της δεξιάς. Ο Γιάννης Καλομοίρης ρεφορμιστής, αλλά στην διοίκηση του ΕΡΓΑΣ. Ο Δημήτρης Στρατής σοσιαλιστής του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΛΔ του ΕΡΓΑΣ επίσης και μετά ο Κώστας Θέος του ΚΚΕ και αυτός στην διοίκηση του ΕΡΓΑΣ. Ήταν η ενωμένη παράταξη της αριστεράς που θα διεκδικούσε την πλειοψηφία στο 8ο Συνέδριο. Κύρια συνθήματα της συγκέντρωσης: Κάτω η τρομοκρατία, Λευτεριά στο λαό. Δημοκρατία. Να πάψουν οι διώξεις. Να δοθούν αυξήσεις. Ενότητα της εργατικής τάξης.

Το θέμα της τρομοκρατίας ήταν το κύριο. Μόλις πριν δύο μέρες στις 8 Μαΐου κατά τον γιορτασμό για το τέλος του πόλεμου η Εθνοφυλακή είχε δολοφονήσει 3 και τραυματίσει πολλούς στη Θεσσαλονίκη.

Το ψήφισμα της συγκέντρωσης τελειώνει με τα λόγια: «Η εργατική τάξη της Ελλάδας είναι και παραμένει πρωτοπόρα στον αγώνα για μια Ελλάδα ελεύθερη και πραγματικά ανεξάρτητη από κάθε ξένη επέμβαση με μοναδικό κυρίαρχο τον ίδιο το λαό. Αγωνίζεται για να ανοίξει το δρόμο που Φέρνει στη πρόοδο και τον πολιτισμό, στο δρόμο που φέρνει στην κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο στο Σοσιαλισμό.»

Στα άμεσα αιτήματα περιλαμβάνονται:

1. Άμεση προσαρμογή μισθών ημερομίσθιων και συντάξεων στην ακρίβεια της ζωής, εξασφαλιζόμενης τουλάχιστον της προπολεμικής αγοραστικής τους δύναμης.
2. Άμεση παροχή δελτίων απορίας σ' όλους τους Ανέργους για τη δωρεάν προμήθεια των διανεμομένων από το Κράτος ειδών. Ιδρυση και λειτουργία Ταμείου Ανεργίας.

3. Επαναπρόσληψη των απολυθέντων εργατών και υπαλλήλων και κατάργηση των σχετικών διατάξεων του Νόμου 118 που παρέχουν ασυνδοσία στους εργοδότες και διώχνουν από τη δουλεία τους εργαζομένους.

4. Αναδιοργάνωση και εξυγίανση των ασφαλιστικών οργανισμών, ώστε να εξυπηρετούν τους εργαζομένους. (Λιβιεράτου Πρωτομαγιές στην Ελλάδα σελ. 73).

Τον Μάιο ξεσπάει κύμα απεργιών. Όλες κυρίως με οικονομικά αιτήματα.

6-17 Μαΐου οι κινηματογραφιστές.

12-18 Μάιου 1945 οι εργατοϋπάλληλοι Καπνοβιομηχανίας.

Μετά τις 15 Μαΐου απεργούν πολλοί κλάδοι. Εργαζόμενοι της Ουλεν του νερού, των Δήμων Αθηνών, Πειραιώς. Εργάτες βουστάσιων, Φωταερίου, φορτοεκφορτωτές Πειραιά.

Την ίδια εποχή και στην Θεσσαλονίκη πολλές απεργίες.

15 Μαΐου 1945 απεργούν οι Κλωστοϋφαντουργοί Θεσσαλίας. Η απεργία τους διαρκεί περίπου ένα μήνα.

30 Μαΐου 1945. Απεργούν οι Αυτοκινητιστές.

Τον Ιούνιο απεργούν πολλοί κλάδοι: Ηλεκτρισμού, Σιδηροδρόμων, Ιδιωτικών Υπαλλήλων, Κλωστοϋφαντουργών, Τυπογράφων, Αυτοκινητιστών, Αρτεργατών, Καπνεργατών, Όλοι με οικονομικά αιτήματα και με μερική επιτυχία. Υπάρχουν επίσης τα αιτήματα κατά της τρομοκρατίας, δημοκρατικών ελευθερίων, συνδικαλιστικών ελευθερίων για ομαλή λειτουργία.

2 Ιουνίου 1945 κλάδος ηλεκτρισμού. Νοσοκομειακοί Θεσσαλονίκης.

4 Ιουνίου 1945 Τροχιοδρομικοί Ηλεκτρισμού, εργάτες Τσιμέντων Θεσσαλονίκης

5 Ιουνίου Ραπτεργάτες Θεσσαλονίκης.

6 Ιουνίου Εμποροϋπάλληλοι

9 Ιουνίου Τροχιοδρομικοί

16 Ιουνίου 1945 Ηλεκτροτεχνίτες Πειραιά.

19 Ιουνίου 1945 Γενική απεργία των Αρτεργατών. Τροχιοδρομικοί Θεσσαλονίκης

20 Ιουνίου Αυτοκινητιστές, Καπνεργάτες Παπαστράτου, Χρωματουργεία Οικονομίδη

22 Ιουνίου 1945 Καπνεργάτες Καραβασίλη, Κλωστοϋφαντουργοί Τεγόπουλου.

21 Ιουνίου. Αυτοκινητιστές Βόλου Λάρισας, Πάτρας.

23 Ιουνίου 1945 Απεργεί το Καλυκοποιείο.

27 Ιουλίου 1945 Πολλές χιλιάδες εργατών και υπαλλήλων της Θεσσαλονίκης συγκεντρώνονται στο γήπεδο "Ηρακλής" με αιτήματα αυξήσεις, καταπολέμηση της τρομοκρατίας, δημοκρατικές ελευθερίες. Συγχρόνως γίνεται και Δίωρη πανεργατική απεργία.

26 Αυγούστου 1945. Ο ΕΡΓΑΣ κυριαρχεί στις εκλογές του Εργατικού Κέντρου Αθήνας για το 8ο Συνέδριο. Από τους 396 αντιπροσώπους ψήφισαν 371. Οι 370 ψήφισαν ΕΡΓΑΣ

31 Αυγούστου 1945 Απεργία στην αυτοκινητοβιομηχανία BIO

Από 3 μέχρι 25 Σεπτεμβρίου απείργησαν περίπου 34.000 εργαζόμενοι για αυξήσεις και άλλες παροχές, στην περιοχή του Εργατικού Κέντρου Αθήνας. (ΕΡΓΑΤΙΚΗ 7.11.1945).

6 Σεπτεμβρίου 1945 Απεργούν Ξυλουργοί, Καλυκοποιείο, Οικοδόμοι, Υφαντουργοί. Απεργούν χιλιάδες στην Αθήνα.

7 Σεπτεμβρίου 1945 Αρτεργάτες, Ανθρακωρύχοι, Τηλεφωνική εταιρία.

8 Σεπτεμβρίου 1945 Τροχιοδρομικοί, Λαστιχάδες, Τσαγγαραδες. Σχεδόν σε όλες τις απεργίες πρωτοστατεί ο ΕΡΓΑΣ με τα συνδικαλιστικά του στελέχη. Αυτήν την εποχή έχουν αρχίσει τα συνεδρία Ομοσπονδιών και Εργατικών Κέντρων για το Συνέδριο Παντού πλειοψηφεί ο ΕΡΓΑΣ με μεγάλη διαφορά.

10 Σεπτεμβρίου Ακόμα μια φορά χιλιάδες απεργούν στην Αθήνα και τον Πειραιά και επαρχίες. Ζητούν αυξήσεις μισθών, τροφίμων κλπ.

12 Σεπτεμβρίου 1945 Λιμενεργάτες και Ναυτεργάτες Πειραιά.

16 Σεπτεμβρίου 1945. Στην συνέλευση των αντιπροσώπων του Πειραιά στο Εργατικό Κέντρο ο ΕΡΓΑΣ παίρνει μεγάλη πλειοψηφία.

29 Σεπτεμβρίου 1945. Πανεργατικές απεργίες στην Νάουσα και Έδεσσα.

Τον Οκτώβριο έγιναν πολλές κλαδικές απεργίες στην Αθήνα και Πειραιά με συμμετοχή περίπου 20.000 εργαζομένων.

4-6 Οκτωβρίου 1945 Πανεργατική απεργία στο Ηράκλειο.

18 Οκτωβρίου 1945 Πανεργατική και Πανυπαλληλική απεργία στην Πάτρα για την δολοφονία ενός τυπογράφου από παρακρατικούς.

21.10.1945 Απεργούν οι ηλεκτροτεχνίτες της Αθήνας.

Η κυβέρνηση αναγκάζεται να δώσει ένα δεκαπενθήμερο ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού. Στο τέλος του 1945 ο αμοιβές είχαν χάσει το 60% της αγοραστικής τους δύναμης.

28 Δεκεμβρίου 1945. 24ωρη πανελλαδική απεργία Δημοσίων Υπαλλήλων για προσαρμογή των αμοιβών τους στον τιμάριθμο. Επίσης χορήγηση ειδών ενδύσεως.

30 Δεκεμβρίου Πανελλαδική απεργία αυτοκινητιστών που διήρκεσε πολλές μέρες.

Όλη αυτήν την περίοδο υπάρχουν πολλές συλλήψεις, φυλακίσεις, δολοφονίες συνδικαλιστικών στελεχών και γενικά αγωνιστών της Αντίστασης. Έχει ήδη αρχίσει, στην πραγματικότητα, ο Εμφύλιος Πόλεμος.

Μεγάλο κύμα απεργιών τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο. Ιδιαίτερα στην Αθήνα και Πειραιά.

4-15 Ιανουαρίου 1946 Γενική απεργία σταδιακά σε Αθήνα, Πειραιά, Πάτρα, Έδεσσα, Κέρκυρα, Καβάλα και άλλες επαρχιακές πόλεις. Σε μερικές μετατρέπεται σε παλλαϊκή απεργία. Για μόνιμο αίτημα η αναπροσαρμογή των μισθών και ημερομίσθιων με τον τιμάριθμο, καταπολέμηση της τρομοκρατίας που γίνεται αφόρητη, δημοκρατικές ελευθερίες κλπ.

Μόνον στον Πειραιά τον Ιανουάριο απεργούν 25 κλάδοι. Στην Αθήνα μέσος όρος απεργών την ήμερα 9.485 άτομα. (Εργατούπαλληλική του ΕΚΑ και 32-111).

17 Ιανουαρίου 1946. Απεργία των Δημοσίων Υπαλλήλων σε όλη την χώρα που διαρκεί 8 μέρες.

Φεβρουάριος 1946 και στην Αθήνα απεργησαν 58 κλάδοι με μέσο όρο απεργών 3.303 την ημέρα.

11 Φεβρουαρίου 1946 Παλλαϊκή απεργία στο Βόλο κατά της τρομοκρατίας.

14 Φεβρουαρίου. Διώρη γενική στάση διαμαρτυρίας για τον αυθαίρετο καθορισμό αμοιβών από την κυβέρνηση.

12 Φεβρουαρίου 1946. Ένας χρόνος πέρασε από την υπογραφή της Συμφωνίας της Βάρκιζας. Από την τρομοκρατία κράτους και παρακράτους: 1192 νεκροί, 6413 τραυματίες, περίπου 70.000 συλλήψεις, 6567 ληστείες, 572 επιθέσεις σε τυπογραφεία, 165 βιασμοί γυναικών.

21.2.1946. Στη Θεσσαλονίκη, εκλογές αντιπροσώπων για το 8ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ. Το νίκη του ΕΡΓΑΣ συντριπτική. Εξελέγησαν: Δ. Παπαγιάννης πρόεδρος με 164 ψήφους, Χ. Αλευρόπουλος αντιπρόεδρος με 164 ψήφους, Ι. Μουζενίδης ταμίας με 164 επίσης. Με Μελή: Β. Δούκας, Χ. Μελανιφίδης, Α. Δανιηλίδης, Π. Ποσκούλέλης, Π. Δηλαβέρης, Γ. Μάγγος και Α. Οικονόμου σύμβουλοι. (Λαϊκή Φωνή).

14 Μαρτίου 1946 Απεργούν οι εργαζόμενοι στα Αγγλο-αμερικανικά έργα.

31 Μαρτίου 1946 Απεργούν οι εργάτες Φωταερίου για 18 μέρες Επίσης οι ηλεκτροτεχνίτες και άλλοι κλάδοι.

Δίνουμε αυτά τα λίγα στοιχεία για να καταλάβουμε σε ποια κατάσταση συνέρχεται το 8ο Πανεργατικό συνέδριο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος.

Αυτήν την περίοδο που γίνονται οι μεγάλες απεργίες η κατάσταση των εργαζομένων έχει σοβαρά χειροτερέψει.

Δίνουμε παρακάτω έναν χαρακτηριστικό πίνακα της εποχής με την ακρίβεια των τροφίμων, ρούχων και την αδυναμία να καλύψουν τις ανάγκες των εργαζομένων. (26-275).

Τιμές και Μισθοί αρχές Οκτωβρίου 1945

	Τιμές τροφίμων ανά οκά (=1280 γρ.)	Άνοδος ως προς Ιούνιο '45
Ελαιόλαδο	1.200 δραχμές	353%
Σαπούνι	1.000	300%
Πατάτες	300	500%
Ελιές	350	250%
Λίπος	2.000	370%
Βούτυρο	4.000	500%
Χόρτα	200	1.000%
Φρούτα	240	500%
Ψωμί	250	500%
Κρέας	1.200	340%
Τιμές	Παπούντσιών το ζευγάρι	
Γυναικεία	25.000 δραχμές	90%
Ανδρικά	30.000	100%
Τιμές	υφασμάτων ο πήχης (=0,65 μ.)	
Ποιότητα Ε	440 δραχμές	350%
Ποιότητα Δ	680	340%
Ποιότητα Γ	2.600	290%
Ποιότητα Β	3.150	300%
Ποιότητα Α	3.600	300%

Μισθοί

Βοηθός	280	δραχμές την ημέρα
Εργάτης	400	»
Τεχνίτης	500	»
Αρχιτεχνίτης	720	»
Υπάλληλος	13-33.000	δραχμές το μήνα

Πηγή: Εργατική Οκτωβρίου 1945

ΤΟ 8^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

Όλες οι διαδικασίες προετοιμασίας του 8ου Συνεδρίου έχουν τελειώσει. Οι αντιπρόσωποι έχουν εκλεγεί σε όλη την χώρα οπού υπάρχουν σωματεία, Εργατικά Κέντρα, Ομοσπονδίες. Ημερομηνία ενάρξεως ορίστηκε η 1 Μαρτίου 1946 στην Αθήνα. Πριν ακόμη αρχίσει το Συνέδριο η παράταξη της ΕΡΕΠ του Φώτη Μακρή δηλώνει ότι δεν θα μετάσχει.

1790 εκλεγμένοι εκπρόσωποι της εργατικής τάξης από όλη την χωρά έφθασαν στην Αθήνα. Όσοι των επαρχιών δεν είχαν κατάλυμα συγγενικό ή φιλικό, φιλοξενήθηκαν από συναδέλφους της Αθήνας. Οι παρατάξεις της πρωτεύουσας δούλεψαν πραγματικά για να εξασφαλίσουν στέγη και τροφή στους επαρχιώτες συναδέλφους. Οι οποίοι είχαν πολλές δυσκολίες να έρθουν και όχι μόνον χρηματικές. Άλλα και εμπόδια από αστυνομία, χωροφυλακή και παρακρατικούς.

Το Συνέδριο της ΓΣΕΕ ήρθαν να παρακολουθήσουν (και εγκρίνουν) αντιπρόσωποι της Παγκοσμίας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας WORLD FEDERATION OF TRADE UNIONS. Ο Αγγλος BAGNALL, ο Γάλλος LUNET και ο Ρώσος BESENİKΩΦ. Οι αμερικανοί δεν έστειλαν αντιπρόσωπο. Είχαν αντίληφθεί ότι η μεγάλη πλειοψηφία των συνέδρων ανήκε στην αριστερά του ΕΡΓΑΣ και των συνεργαζομένων με αυτόν, και θα ήταν υποχρεωμένοι να εγκρίνουν ένα Συνέδριο που συνερχόταν χωρίς ψεγάδια. Με όλους τους κανόνες της νομιμότητας. Προετοίμαζαν άλλωστε την ανατροπή του Συνεδρίου χρησιμοποιώντας όλα τα στοιχεία της Δεξιάς. Όλους αυτούς που με ένα γενικό όνομα άρχιζαν να αποκαλούν Μακρήδες, παρά τις ιδιαίτερες συγκρούσεις και διαφωνίες τους. (Αυγουστίδης 303-304). Οι δεξιές παρατάξεις οργάνωσαν ένα είδος αντισυνέδριον στα θέατρο ΑΛΙΚΗ με περίπου 500 αντιπρόσωπους όπως τους ονόμασαν. Άλλα κανείς δεν μπόρεσε να ελέγξει πόσοι ήταν οι πραγματικοί εκλεγμένοι και πόσοι οι παρακρατικοί και οι αστυνομικοί.

Την 1 Μαρτίου 1946 ήμερα Παρασκευή αρχίζει το Συνέδριο. Συνέρχεται στο θέατρο ΟΛΥΜΠΙΑ στην οδό Ακαδημίας εκεί που σήμερα είναι η Λυρική Σκηνή. Περίπου 1500 αντιπρόσωποι. Παρευρίσκεται η ζένη αντιπροσωπεία της Παγκοσμίας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας αποτελούμενη από το Βρετανό BAGNALL, τον Γάλλο LUNET. Εκ μέρους της κυβέρνησης Θεμιστοκλή Σοφούλη (22.11.1945-4.4.1946) ο υπουργός Εργασίας Ανδρέας Ζάκκας.

Στις 11.15 τον λόγο παίρνει ο Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος Δημήτρης Στρατής για να κάνει την πρώτη εισήγηση. Στην σύντομη ιστορική αναδρομή που κάνει από το 7ο Συνέδριο του 1934 που είχε συνέλθει στις 14 Οκτωβρίου στην αίθουσα του Εργατικού Κέντρου Πειραιώς, αναφέρεται σε όλη την 12ετια που έχει περάσει.

Ιδιαίτερη αναφορά κάνει για την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης 1941-1944 και λέει: "Πρώτοι οι εργάτες ίδρυσαν το Εργατικό ΕΑΜ που απετέλεσε τον πρώτο πυρήνα του Εθνικό Απελευθερωτικού Μετώπου".

Να σημειώσουμε ότι σ' αυτό το διάστημα και κατά την διάρκεια της δικτατορίας Ιωάννου Μεταξά, είχε συνέλθει ένα συνέδριο οργανωμένο από τον τότε υψηλού συγκαταραγμού Εργασίας Αριστείδη Δημητράτο και το είχαν ονομάσει 8ο. Όμως επειδή δεν ήταν δημοκρατικό και καθόλου αντιπροσωπευτικό, αφού πολλοί, συνδικαλιστές εργάτες και υπάλληλοι βρισκόντουσαν στις φυλακές και εξορίες, δεν αναγνωρίστηκε από την ΓΣΕΕ και αγνοήθηκε στην ιστορία της.

Χαιρετισμό προς το Συνέδριο έστειλε το ΕΑΜ που τώρα από Εθνικο-πελευθερωτική Οργάνωση έχει μετατραπεί σε Συναπτισμό Κομμάτων αποτελούμενο από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, Το Αγροτικό Κόμμα Ελλάδας, το Δημοκρατικό Ριζοσπαστικό Κόμμα Ελλάδας, το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδας, την Δημοκρατική Ένωση.

Ακολουθεί λόγος του αντιπροσώπου της ΠΣΟ Γάλλου Λινέ. Κατόπιν συνεχίζει ο Ιωάννης Καλομοίρης μέλος της Γραμματείας του ΕΡΓΑΣ Κώστας Θέος, ο Στ. Μαστρογιαννάκος. Επίσης μιλάει ο υπουργός Εργασίας Ανδρέας Ζάκκας ο ποίος και διευκρινίζει το νομικό πλαίσιο της αντιπροσώπευσης. Ο Βασίλης Νεφελούδης αναφέρει ότι υπάρχουν 1790 αντιπρόσωποι και 30 με αμφισβητούμενα πληρεξούσια. Αντιπροσωπεύουν 50 Εργατικά Κέντρα, 12 Ανεξάρτητες συνδικαλιστικές οργανώσεις και 8 Ομοσπονδίες. Έχει αρχίσει η εξέταση των πληρεξούσιων.

Την δεύτερη μέρα 2 Μαρτίου Σάββατο ώρα 9.10 αρχίζει η συνεδρίαση και αναφέρονται τα αποτελέσματα του ελέγχου των πληρεξούσιων. Αφού τελείωσε αυτός ο απολογισμός εικλέγεται Προεδρείο για να διευθύνει τις εργασίες του Συνεδρίου Πρόεδρος εικλέγεται ο Δημήτρης Παπαρήγας του Εργατικού Κέντρου Βόλου, μελή: Σούνιδης των σιδηροδρομικών Μακεδονίας, Μάνθος Πετρουλής της Ομοσπονδίας Ναυτεργατών και Τσακόπουλος των καπνεργατών Καβαλάς. Διαβάζονται μερικά ψηφίσματα.

Τον λόγο παίρνει ο Ιωάννης Καλομοίρης με θέμα "Διοικητική Λογοδοσία της Διοίκησης της ΓΣΕΕ. Αναφέρεται στην κατάσταση από το 7ο Συνέδριο του 1934, την Μεταξική δικτατορία του 1936, την Κατοχή και τον αγώνα του Εργατικού ΕΑΜ μέχρι την περίοδο 1945-46 που φτάσαμε στο Συνέδριο. Τελειώνει την ομιλία του με πνεύμα ενότητας όλων των παρατάξεων για την συνέχιση των αγώνων των εργαζομένων.

Πολλοί αντιπρόσωποι αναφέρονται την τελευταία περίοδο και κάνουν κριτική εναντίον της παράταξης Μακρή-Χατζηδημητρίου που εμφανίζονται σαν εθνικόφρονες και διασπούν το εργατικό κίνημα. Επίσης κάνουν κριτική και στον ίδιο τον Καλομοίρη για την στάση του σε ορισμένες περιστάσεις.

Μετά μιλάει ο Χριστόφόρου αντιπρόσωπος των συνταξιούχων εφημεριδοπωλών εκ μέρους των Αρχειομαρξιστών και αναφέρει ότι καθοδήγησαν τους Δημοσίους Υπαλλήλους του Πειραιά στους αγώνες της περιόδου της Κατοχής. Μερικοί αντιπρόσωποι των διακόπτουν ότι είναι ψέματα.. Το Προεδρείο επιβάλει ησυχία και λέει ότι ο καθένας στον λόγο του αν θέλει να ανασκευάζει. Αναφέρουμε το γεγονός για να δείξουμε .ποιο ήταν το πνεύμα του Συνέδριον.

Στην συνεχεία μιλάνε πολλοί αντιπρόσωποι επαρχιών για τα γενικά αλλά και κλαδικά τους θέματα. Σε ένα διάλειμμα χαιρετίζει το Συνέδριο αντιπροσωπεία της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Γυναικών και το Γραφείο των Αριστερών Φιλελευθέρων.

Αξιοσημείωτο αυτής της μέρας είναι ότι μίλησε προς το Συνέδριο ο καθηγητής του Πολυτεχνείου και πρώην Πρύτανης Νίκος Κιτσίκης εκ μέρους της νεοϊδρυθείσης Ομάδος "Επιστήμη-Ανοικοδόμηση" για το μελλοντικό αναπτυξιακό πρόγραμμα Βαρείας Βιομηχανίας στην Ελλάδα.

Σημείωση

Κάνουμε μιαν παρεμβολή για να πούμε ότι αυτήν την εποχή συζητείται το ζήτημα των εκλογών που έχουν οριστεί για τις 31 Μαρτίου 1946. Όμως η κατάσταση είναι άσχημη ιδιαίτερα στις επαρχίες από την δράση των παρακρατικών, αλλά και των κρατικών οργάνων, που τρομοκρατούν με κάθε τρόπο τον ελληνικό λαό. Δολοφονίες, τραυματισμοί, συλλήψεις ασυνδοσία των αικροδεξιών συμμοριών. Στις 9 Μαρτίου παραιτούνται υπουργοί της κυβέρνησης Σοφούλη επειδή δεν θεωρούν κατάλληλη την περίοδο για εκλογές. Ήδη στις 31/12/1945 σε λόγο του Νίκος Ζαχαριάδης, αρχηγός του ΚΚΕ προς την Ολομέλεια της Επιτροπής Μακεδονίας-Θράκης του κόμματος του αναφέρει ότι για να λυθεί το πολιτικό πρόβλημα ζητάει "να μπει το ΕΑΜ στην κυβέρνηση για να βγούμε από το εσωτερικό χάος και το απειλητικό εξωτερικό αδιέξοδο" (Ριζοσπάστης 1.1.1946).

Βεβαία αίτημα απραγματοποίητο με τις συνθήκες της αντίδρασης που επακολουθήσαν μετά την ήττα της Αντίστασης στα Δεκεμβριανά 1944 στην Αθήνα. Να σημειώσουμε ότι το ΚΚΕ, ακολουθούμενο από τον Συνασπισμό του ΕΑΜ τον οποίο επηρεάζει έχει πάρει απόφαση αποχής από τις εκλογές.

Ενώ συνέρχεται το Συνέδριο εμφανίζεται μια παραλλαγή. Στις 4 Μαρτίου 1946 τα Κόμματα της Αριστεράς και ο Δημοκρατικοί Σύλλογοι ζητάνε αναβολή των εκλογών για δυο μήνες. Όμως είναι αδύνατον αφού η Δεξιά παράταξη επιμένει να επωφεληθεί της ήττας και την συμφέρει η αποχή της αριστεράς. Έτσι θα εμφανίσει πληρέστερη την "νίκη της".

4 Μαρτίου 1946. Η πρόταση του Εργατικού Κέντρου Αθήνας να γίνει συγκέντρωση την Κυριακή 10 Μαρτίου στις 12 στον Παναθηναϊκό, Λεωφόρου Αλεξάνδρας, για να ανακοινωθούν οι αποφάσεις του Συνεδρίου έγινε ομοφώνα αποδεκτή.

Στις 9 η ώρα με την έναρξη ο Κώστας Θεός κάνει εισήγηση με θέμα: "Πρόγραμμα διειδικήσεων της εργατικής τάξης της Ελλάδας". Κυρία αιτήματα είναι οι αυξήσεις ημερομίσθιων που βρίσκονται 50-60 φορές ανεβασμένα σε σχέση με τα προ πολεμικά ενώ ο τιμώριθμος έχει ανεβεί 180-200 φορές, ολοκλήρωση των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλα μετρά.

Αυτήν την μέρα το Συνέδριο εκδίδει Ψήφισμα να επιδοθεί στην κυβέρνηση, τις ξένες αντιπροσωπείες, την ΠΣΟ και τις κυβερνήσεις Βρετανίας, Γαλλίας ΗΠΑ, ΕΣΣΔ, τις οργανώσεις Αντίστασης κλπ. Συμφωνά με το Ψήφισμα:

"Το Συνέδριο απαιτεί: α) την άμεση αναγνώριση του Κινήματος Εθνικής Αντίστασης από μέρους του Ελληνικού Κράτους και άμεση κατάπαυση της διώξης των αγωνιστών του. β) Γενική Αμνηστία σε όλους τους διωκόμενους αγωνιστές Αντίστασης που αποτελεί την πρώτη προϋπόθεση αποκατάστασης της ησυχίας και της πολιτικής ομαλότητας"

Στην συνεχεία κάνει εισήγηση ο Δημήτρης Μαργιόλης, σιδηροδρομικός, με θέμα: "Εργατική Νομοθεσία". Μετά από την συζήτηση γίνεται άλλη εισήγηση του Γιακτζόγλου με θέμα τους Συνεταιρισμούς, Υστερα από πρόταση της επιτροπής υπό τον Κ. Παπαγιάννη ζητείται η έγκριση της Λογοδοσίας της ΓΣΕΕ.. Μίλησαν πολλοί αντιπρόσωποι επί των θεμάτων που έγιναν εισηγήσεις. Η πρόταση για την συγκέντρωση της Κυριακής έγινε δεκτή από τους συνέδρους.

Τρίτη 5.3.1946 αρχίζει η τετάρτη μέρα του Συνεδρίου ώρα 8.30. Συνεχίζονται οι επεμβάσεις αντιπροσώπων για τα θέματα.

Διαβάζονται χαιρετιστήρια τηλεγραφήματα αντιπροσώπων των Συνδικάτων Γιουγκοσλαβίας και Βουλγαρίας. Οι δυο αντιπροσωπείες βρίσκονται στα σύνορα επειδή οι αρχές δεν τους δίνουν άδεια εισόδου για να παρευρεθούν στο Συνέδριο.

Στην απογευματινή συνεδρίαση ο Βασίλης Νεφελούδης εισηγήθηκε το θέμα "Μεταπολεμική κατάσταση και Ανοικοδόμηση" με συγκεκριμένες προτάσεις εκ μέρους των εργατικών οργανώσεων. Στην συνεχεία ο Γιάννης Καλομοίρης εισηγήθηκε το θέμα " Διεθνείς σχέσεις της εργατικής τάξης"

Την Τετάρτη 6 Μαρτίου που είναι και η πέμπτη ήμερα του συνεδρίου ο Κώστας Θεός κάνει εισήγηση με θέμα " Καταστατικό της ΓΣΕΕ". Επακολουθεί συζήτηση. Σ' αυτήν την συνεδρία μίλησε ο εκπρόσωπος των Σοβιετικών συνδικάτων και μέλος της διεθνούς αντιπροσωπείας Βέσνικωφ Εξελέγη εφορευτική επιτροπή για την εκλογή των οργάνων της ΓΣΕΕ. Στην ουσία το Συνέδριο τελείωσε στις 2 το μεσημέρι.

Το απόγευμα από τις 5 η ώρα άρχισε στα γραφεία της ΓΣΕΕ στην οδό Πατησίων και Αινιάνος η ψηφοφορία για την εκλογή των οργάνων.

Την Πέμπτη 7 Μαρτίου 1946 μίλησαν και οι ξένοι αντιπρόσωποι αγγλος Μπαγκνιάλ και γάλλος Λινέ.

Το Σάββατο 9 Μαρτίου στο θέατρο Βρετανία της οδού Πανεπιστήμιου αντιπροσωπεία του ΕΑΜ δεξιώθηκε τους αντιπρόσωπους του 8ου Συνεδρίου της ΓΣΕΕ. Την διοίκηση του ΕΑΜ αντιπροσώπευσε ο Γραμματέας Μήτσος Παρτσαλίδης. Κοντά του ήταν οι αντιπρόσωποι των κομμάτων Νίκος Ζαχαριάδης, Γιώργης Σιάντος, Μιχάλης Κύρκος, Λούλης, Κρητικας, Οικονόμου, Γαβριηλίδης, Θανασέκος, Μουτεσίδης. Εκτός του Παρτσαλίδη μίλησαν και άλλοι από την διοίκηση του ΕΑΜ.

Στις 7 Μαρτίου έληξαν και επίσημα οι εργασίες του Συνεδρίου Στις 3 το απομεσήμερο η εφορευτική επιτροπή ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας. Συνολικά ψήφισαν 1436 αντιπρόσωποι, Πήραν κατά σειράν: 1. Δημήτρης Παπαρήγας 1425, 2. Γ. Δημήτριου 1418, 3. Στ. Μαστρογιαννάκος 1418, 4. Κώστας Θέος 1417, 5. Ν. Αραμπατζής 1416, 6. Δημήτρης Στρατής 1314, και 7. Γιάννης Καλομοίρης 1241.

Για την ΕΠΟΠΤΙΚΗ εξελέγησαν: Κ. Λυκούρης, Φ. Καμηλάτος, Ι. Χάλαρης, Ν. Αποστολίδης, Γ. Στρουζάκης. Οι Παπαρήγας, Δημήτριου, Θέος, Αραμπατζής ανήκουν στην επιρροή του ΚΚΕ. Ο Μαστρογιαννάκος ανεξάρτητος συνεργαζόμενος και οι Στρατής, Καλομοίρης σαν σοσιαλιστές διαφορετικού ο καθένας ρεύματος.

Για το ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: Λ. Τσοπόπουλος, Σ. Γιακτζόγλου, Μ. Ξαγοράρης.

Για το ΠΑΓΚΡΑΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ εξελέγησαν 34 Τακτικοί αντιπρόσωποι; Χ. Αλευρόπουλος, Σ. Αλμπάνης, Δ. Αυγούστιδης, Δ. Βελισαράτος, Κ. Βετούλης, Γ. Γιάγκος, Τ. Γαργαλιάνος, Γ. Βρυτινός, Β. Ζούμης, Ν. Καλλέργης, Ι. Κονίδης, Γ. Κουρνιώτης, Α. Καργαδούρης, Γ. Καραγεωργόπουλος, Γ. Κουτρούλος, Δ. Λέκκας, Χ. Μυλωνόπουλος, Ε. Μερκάτος, Γ. Μουζενίδης, Ι. Εεκουκούλωτος, Ε. Ξανθάκης, Σ. Περγιαλίδης, Α. Παπανδρέου, Ν. Παναγιωτίδης, Π. Παπαθεοδώρου, Γ. Πέτσος, Γ. Πέτρου, Κ. Ρήγας, Β. Σοφιανός, Γ. Σκαλτσούνης, Α. Στρεμπέλας, Α. Τσατσαρουνάκης, Ν. Τζιώτης, Χ. Φόνης, και Χ. Χρυσοστόμου»

27 Αναπληρωματικοί για το ΠΑΓΚΡΑΤΙΚΟ. Ι. Ισόπουλος, Σ. Παπαοικονόμου, Δ. Γιαννιώτης, Γ. Ξενιώτης, Γ. Τριχεριώτης, Σ. Συμψίρης, Χ. Τοσκος, Α. Γλύκας, Λ. Θέρμος, Σ. Παρίσης, Π. Νταβαρίνος, Α. Μήτσου, Γ. Λεύκος, Σ. Μιχαλόπουλος, Μ. Γεωργακόπουλος, Ι. Τριαντάφυλλου, Σ. Καραβιάς, Θ. Πατρικιάδης, Π. Ανδρεάδης, Α. Καμπάνης, Ι. Ζευγιάς, Β. Τζουγανάτος, Ν. Σουβαντζής, Κ. Φάκας, Μ. Χαριτάκης, Δ. Τσαρουχάς, Β. Ράμου.

Αναφέραμε όλα τα ονόματα επειδή σε λίγο αρχίσει μια αγρία και αιματηρή περίοδος Εμφυλίου Πολέμου. Πολλοί από τους εικλεγέντες ίσως δεν υπάρχουν πια το 1950 όταν τελείωσε. Θύματα των καταδιώξεων της κρατικής και παρακρατικής δεξιάς. Μια παρατήρηση που κάνουμε για τους εκλεγέντες είναι ότι δεν υπάρχει καμία γυναίκα ανάμεσα τους. Γυναίκες μέλη των σωματείων υπάρχουν πάρα πολλές βεβαία. Ακόμα και σε διοικήσεις σωματείων. Άλλα ακόμα δεν έχουν προχωρήσει στα παρά πάνω κλιμάκια των οργανώσεων.

Μερικά ονόματα όπως του Δημοσθένη Αποστολίδη, του Μάνθου Πετρούλη, του Δημητρίου Μαργιόλη λείπουν από τα όργανα. Κατά πάσα πιθανότητα επειδή παραμένουν ηγετικά στελέχη των Ομοσπονδιών. Τύπου ο πρώτος, Ναυτεργατών ο δεύτερος, Σιδηροδρομικών ο τρίτος. Και άλλοι τέτοιοι υπάρχουν.

Να σημειώσουμε ακόμα ότι η εκλογή ήταν συνεργασία όλων των παρατάξεων του Συνεδρίου. Δεν υπήρχε αντιπολίτευση στην πρόταση για τα όργανα,

Το Συνέδριο έγινε τελείως ομαλά. Οι Δεξιοί απονσίαζαν. Οι αποφάσεις ψηφίστηκαν σχεδόν ομοφωνά. Η εκλογή της Εκτελεστικής Επιτροπής κι αυτή συμφωνημένη εκ των προτέρων από τις παρατάξεις. .

Το σπουδαίο ήταν ότι οι τρεις ξένοι αντιπρόσωποι-παρατηρητές της Παγκοσμίας Ομοσπονδίας δήλωσαν ότι έμειναν ικανοποιημένοι από την διεξαγωγή του Συνεδρίου και αναγνώρισαν την εκλεγμένη διοίκηση. Την θεωρούσαν νόμιμη και βεβαία εκπρόσωπο των Ελλήνων εργαζομένων. (Αυγουστίδη 310). Αντιπροσωπεία του Συνεδρίου καταθέτει στέφανο στον Άγνωστο Στρατιώτη.

Στις 10 Μαρτίου 1946 πραγματοποιήθηκε η μεγάλη, αλλά και θριαμβευτική συγκέντρωση, για να ανακοινωθούν στους εργαζομένους Αθηνάς-Πειραιά οι αποφάσεις του Συνεδρίου. Στην πραγματικότητα μια επίδειξη δύναμης της εργατικής τάξης, αλλά και των κομμάτων της αριστεράς που παραστέκουν.

Μίλησαν οι Δημήτρης Στρατής, Γιάννης Καλομοίρης, Δημήτρης Παπαρήγας. Αναφέρθηκαν στα αιτήματα της εργατικής τάξης για το Τιμαριθμικό μεροκάματο, τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και την ενότητα όλης της εργατικής τάξης στις διεκδικήσεις της. Η συγκέντρωση ήταν πολύ μεγάλη για την εποχή εκείνη. Όχι μόνο γέμισε ασφυκτικά το στάδιο του Παναθηναϊκού της Λεωφόρου Αλεξάνδρας, αλλά οι συγκεντρωμένοι απέξω έφταναν μέχρι την οδό Ιπποκράτους από την μια πλευρά και τους Αμπελόκηπους από την άλλη. Στο τέλος επακολούθησε και διαδήλωση για μερικές ώρες προς το κέντρο της Αθήνας. Μπροστά στον τεράστιο όγκο που υπήρχε η αστυνομία δεν μπόρεσε να επέμβει και να δημιουργήσει επεισόδια όπως συνήθως γινόταν με τις εργατικές συγκεντρώσεις.

Στο τέλος της συγκέντρωσης και αφού χαιρέτησαν οι ξένοι αντιπρόσωποι Μπαγκνιάλ, Λινέ, Βεσνικώφ επιβεβαιώνοντας την εγκυρότητα και, καλή διεξαγωγή του Συνεδρίου ο Κώστας Θέος διάβασε το Ψήφισμα της συγκέντρωσης.

ΜΕΤΑ ΤΟ 8ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

Αυτό το σημαντικό Συνέδριο, ίσως το σημαντικότερο στην ιστορία της ΓΣΕΕ, άρχισε την 1 Μαρτίου 1946. Είχε προηγηθεί μια πολύ δύσκολη περίοδος απ' όλες τις απόψεις. Η οικονομική κατάσταση της εργατικής τάξης αθλία μετά την Κατοχή. Δεν φαίνεται τρόπος βελτίωσης της. Πληθωρισμός, ακρίβεια, ανεργία. Άλλα το χειρότερο η τρομοκρατία μετά την ήττα του Κινήματος Αντίστασης τον Δεκέμβρη-1944 στην Αθήνα...

Γενικά η κρατική τρομοκρατία της Δεξιάς, αλλά ακόμα χειρότερη η παρακρατική των πρώην ταγματασφαλιτών και δύναμης αλλητείας της ελληνικής κοινωνίας που έτρεξε να κρυφτεί μέσα στα ακραία εθνικόφρονα σχήματα και τρομοκρατούσε πόλεις και χωρία. Και βέβαια οι υπηρεσίες της Βρετανίας και των Ηνωμένων Πολιτειών που πολλές φορές επενέβαιναν άμεσα και να εντείνουν την τρομοκρατία που αποσκοπούσε στην συντριβή του Κινήματος Αντίστασης και ιδιαίτερα της Εργατικής Τάξης. Εδώ πρέπει να πούμε ότι όπως στην Κατοχή η εργατική τάξη πρώτη σήκωσε την Αντίσταση το ίδιο και σ' αυτήν την μαύρη περίοδο κρατικής και παρακρατικής τρομοκρατίας.

Αμέσως μετά την υπογραφή της Συμφωνίας της Βάρκιζας στις 14 Φεβρουαρίου 1945 -άρχισε η μαύρη περίοδος. Σημείωνε την βαρεία ήττα του πελωρίου Κινήματος Αντίστασης, και οι ηγέτες της είχαν δεχτεί επαχθείς αλλά και ανέντιμους όρους υποταγής. Αμέσως μετά αρχίζουν συλλήψεις, βασανιστήρια, καταδιώξεις, τραυματισμοί και δολοφονίες πολλών επωνύμων και ανωνύμων αγωνιστών, αλλά και απλού λαού πολλές φορές. Μετά τους τραμπουκισμούς, τα βασανιστήρια από χιλιάδες τραμπούκους, αλλά και τις επίσημες αρχές της δεξιάς, οδηγούνται σε ψευτοδίκες και αρχίζουν οι εκτελέσεις των αγωνιστών.

Συγχρόνως το κράτος της δεξιάς έβαζε όσο το δυνατόν περισσότερα εμπόδια στην κανονική εξέλιξη της λειτουργίας του Συνδικαλιστικού Κινήματος. Τρομοκρατία, πίεσεις, αστυνομικές επεμβάσεις διαλύσεις συγκεντρώσεων και κυνήγι καταδίωξη κάθε εργατικής κίνησης. Την ίδια εποχή η δεξιά χρησιμοποιούσε διαφόρους τύπους που εμφανιζόντουσαν σαν συνδικαλιστές όπως ο Φώτης Μακρής, ο Χατζηδημητρίου, ο Θεοδώρου, Κασιμάτης του Πειραιά και άλλους σαν πράκτορες διάλυσης του συνδικαλιστικού κινήματος. Πάρα τις αντιμαχίες τους όλοι αυτοί ήταν ενωμένοι στην καταπολέμηση της αριστεράς. Και όχι μόνον των

προσκείμενων στο ΚΕΕ, αλλά όλους του ΕΡΓΑΣ, σοσιαλιστές και ανεξαρτήτους. Ένα άλλο εμπόδιο ήταν η έλλειψη χρημάτων για την διεξαγωγή του Συνεδρίου.

Το 8ο Συνέδριο ήταν το καλλίτερο που είχε συνέλθει μέχρι τότε. Όλα κύλησαν κανονικά, καλά οργανωμένα, με τάξη. Γεγονός εκπληκτικό για το Συνδικαλιστικό Κίνημα της χωράς μας που μέχρι τότε είχε γνωρίσει όλων των ειδών τις επεμβάσεις και τραμπούκισμούς. Το Συνέδριο έδειξε καθαρά ότι η μεγάλη πλειοψηφία της εργατικής τάξης ακολουθούσε την αριστερά παράταξη. Της οποίας το μεγάλο μέρος των αντιπροσώπων ακολουθούσε την γραμμή του ΚΚΕ-ΕΑΜ. Άλλα και γενικότερα του ΕΡΓΑΣ ο οποίος αποτελούσε την αριστερή πτέρυγα του Συνδικαλιστικού Κινήματος. Όμως και οι άλλες δυο παρατάξεις, εμφανιζόμενες σοσιαλιστικές, του Στρατη σαν συνεπέστερου σοσιαλδημοκράτη και Καλομοίρη που περιστασιακά εκμεταλλευόταν τις σοσιαλιστικές ιδέες, αναφερόντουσαν στο Κίνημα Αντίστασης. Είχαν λάβει μέρος και ήταν κορυφαία στελέχη του Εργατικού ΕΑΜ, της οργάνωσης που άρχισε οργανωμένα την Αντίσταση.

Οι Δεξιοί και οι αμερικανικές-βρετανικές υπηρεσίες ήσαν φανερά ταγμένοι κατά του Κινήματος Αντίστασης. Το χαρακτήριζαν σε όλες του τις εκφράσεις κομμουνιστικό. Είχαν βάλει σκοπό να εξοντώσουν οποιονδήποτε προερχόταν από αυτό το μεγάλο κίνημα Ανεξαρτησίας του ελληνικού λαού.

Εκείνη την εποχή στην Ελλάδα άρχισε ο Ψυχρός Πόλεμος μεταξύ των δυο μεγάλων παρατάξεων του τότε ενεργού κόσμου. Της αριστεράς που ζήταγε κοινωνικές μεταρρυθμίσεις γενικά. Χωρίς επαναστατικές διαθέσεις των ηγεσιών, έστω και των κομμουνιστικών, που ακολουθούσαν την ευρεία πολιτική της ΕΣΣΔ. Δεν ζητούσαν άμεση ανατροπή του καπιταλιστικού καθεστώτος. Ούτε και το επιχείρησαν με το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Βελτίωση της κατά το δυνατόν, εξασφάλιση της δημοκρατικές λειτουργίας σε όλους τους τομείς, δουλεία, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, ασφάλιση και εξασφάλιση των συντάξεων.

Όμως η Δεξιά, σε κάθε χώρα, καθοδηγούμενη από την αμερικανική και την ακολουθούσα αγγλική πολιτική δεν ήταν διατεθειμένη για κανέναν συμβιβασμό. Πάρα το γεγονός της έικφρασης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού και συγκεκριμένα των εργαζομένων. Ήθελαν απλά να συντρίψουν αυτό το κίνημα Αντίστασης. Το θεωρούσαν, εν δυνάμει, επαναστατικό που απειλούσε την καπιταλιστική τους κυριαρχία. Δεν ήθελαν ποτέ να συμβιβαστούν ούτε στο παραμικρό. Οι αμερικανοί συμβούλοι στον συνδικαλισμό, που τότε άρχισαν να εμφανίζονται και να παίζουν ρολό στα ελληνικά πράγματα, έδωσαν εντολή στις δεξιές παρατάξεις να μην παρευρεθούν στο 8ο Συνέδριο. Άλλωστε ήταν τόσο εχθρικοί ώστε ετοίμαζαν το επόμενο χτύπημα στο Συνδικαλιστικό Κίνημα.

Καταλάβαιναν ότι επρόκειτο για το σημαντικότερο σημείο στήριξης του εργατικού και γενικότερα του λαϊκού κινήματος.

Πράγματι ανοιγόταν μια μεγάλη προοπτική για το προοδευτικό κίνημα στην Ελλάδα. Αμέσως μετά την φοιβερή ήττα του Κινήματος Αντίστασης και την απάνθρωπη Συμφωνία της Βάρκιζας στην οποία είχε συναντέσει και οι ηγέτες της αριστεράς, το Εργατικό Κίνημα άνοιγε έναν καινούριο δρόμο για την αντιμετώπιση της επίθεσης της Δεξιάς. Για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και την δημοκρατική λειτουργία.

Γύρω από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τα Εργατικά Κέντρα σε όλη την χώρα, τις Ομοσπονδίες, τα σωματεία, μπορούσε να συγκεντρωθεί η καινούρια Αντίσταση κατά της τρομοκρατίας του κράτους της Δεξιάς και του Παρακράτους που συγκέντρωνε μυστικές υπηρεσίες, υπόκοσμο, πρώην ταγματασφαλίτες, συνεργάτες του φασίστα κατακτητή, ότι βρώμικο υπήρχε στην ελληνική κοινωνία. Αυτούς όλους που είχαν αναλάβει την πρακτική δουλειά για το ξεκαθάρισμα της Αντίστασης του ελληνικού λαού. Ο τότε υπουργός Εργασίας Ανδρέας Ζάκκας, ο παλαιός εκείνος υπάλληλος που από πολλά χρονιά μέσα από τον κρατικό μηχανισμό παρακολουθούσε με συμπάθεια το εργατικό κίνημα, δέχεται την εγκυρότητα του 8ου Συνεδρίου με δήλωση του.

Όμως ενώ φαίνονται οι δυνατότητες ενός πολιτικού αγώνα, με επικεφαλής την εργατική τάξη, για να ανασυντάξει το συνολικό λαϊκό κίνημα, καθώς η αλλαγή στην ΓΣΕΕ γινόταν ομαλά, μετά την αποδοχή της εγκυρότητας του Συνεδρίου από τις ξένες αντιπροσωπείες και τον υπουργό Εργασίας, ο πολιτικός συνασπισμός του ΕΑΜ επηρεαζόμενος από το ΚΚΕ έχει ήδη αποφασίσει και επιμένει στην αποχή από τις εκλογές της 31 Μαρτίου 1946. Ακόμα και στις 27 Μαρτίου 1946, και ενώ όλοι περιμένουν με αγωνία μιαν αλλαγή της γραμμής, έστω την τελευταία στιγμή, τρεις μέρες πριν από της τις εκλογές η Κ.Ε. του ΕΑΜ καλεί τον λαό να "απόσχει πεισματικά" από τις εκλογές.

Θα ήταν δυνατόν γύρω από τα Εργατικά Κέντρα, τις Ομοσπονδίες, τα Σωματεία να οργανωθεί η αυτοάμυνα του λαού που θα αντιμετώπιζε την επίθεση του μεγάλου παρακράτους που προετοίμαζε το τελικό χτύπημα με τον Εμφύλιο. Η εργατική τάξη εκείνη την στιγμή λειτουργούσε πρωτοποριακά επικεφαλής της ενότητας όλου του λαού.

Η ΝΕΑ ΓΣΕΕ

Δίνουμε την πρώτη Εγκύλιο Αρ. 1 της 16.3.1945 την οποία έστειλε η νέα Διοίκηση η οποία εξελέγη στο 8ο Συνέδριο. Απευθύνεται προς τις Διοικήσεις Ομοσπονδιών, Εργατικών Κέντρων και Σωματείων. Την υπογραφεί ο Γενικός Γραμματέας Δημήτρης Παπαρήγας. Αξιοσημείωτο σ' αυτήν είναι ότι μιλάει για την καθιέρωση της Αναλογικής στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, ότι εξεδόθη -προκήρυξη του 8ου Συνεδρίου και τους καλεί να ανατυπωθεί και να προωθηθεί σε όλα τα σωματεία.

Στις γενικές συνελεύσεις όπου θα λογοδοτήσουν οι επιστρέψαντες αντιπρόσωποι από το 8ο Συνέδριο να αναλυθεί και το υπόμνημα με τα αιτήματα της εργατικής τάξης το οποίο υπέβαλε στην κυβέρνηση η νέα προελθούσα από το συνέδριο Διοίκηση της ΓΣΕΕ.

Δίνουμε επίσης την εγκύλιο αριθ. 3 της 27 Μαρτίου 1946 με την οποία κοινοποιείται ότι έχει ήδη καθιερωθεί η αναλογική με τον Αναγκαστικό Νόμο 986 δημοσιευμένο στο Φύλλο 65/22.2.46 της εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα με αυτόν πρέπει να διενεργηθούν αρχαιρεσίες εντός εξαμήνου από όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις με το αναλογικό σύστημα εκλογής.

Με την Εγκύλιο αρ. 7 της 3·4 1946 ανακοινώνεται ότι από 1 Απριλίου 1946 παύει να κρατείται ή υποχρεωτική εισφορά των μισθωτών για την Συνομοσπονδία και τις άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Με την εγκύλιο αρ. 21 της 27 Μαΐου 1946 πληροφορούνται όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ότι η νέα: Διοίκηση αποφάσισε να επανεκδώσει το Όργανο της ΓΣΕΕ "Εργατικό Βήμα" κάθε 15 μέρες.

Αυτή η πρώτη εγκύλιος της διοίκησης της ΓΣΕΕ που εξελέγη στο 8ο Συνέδριο αναφέρει ότι με τον Αναγκαστικό Νομό 986/ 26.2.1946 "καθιερώνεται το αναλογικό σύστημα για την ανάδειξη των συλλογικών οργάνων". Έτσι μπορούσε η πρωτοβάθμια οργάνωση εάν είχε την απαίτουμένη εκλογική δύναμη να εκλέξει κατ' ευθείαν αντιπρόσωπο για το Πανελλαδικό Συνέδριο της ΓΣΕΕ. Από τότε βέβαια το συνδικαλιστικό κίνημα υπέστη πολλές επεμβάσεις και αστυνομική τρομοκρατία που δεν επέτρεπε την προβολή της βάσης των συνδικάτων.

Το 1982 ο αποκλεισμός της κατ' ευθείαν εκλογής από την βάση έγινε νόμος. Ο 1264 του 1982 που έχει τον ωραιοποιημένο τίτλο "Για τον εκδημοκρατισμό του συνδικαλιστικού κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων" καθορίζει την έμμεση εκλογή αντιπροσώπων για το Συνέδριο. Στο άρθρο 9 παρ. 3 καθορίζεται (30-18).

"3. Η συνέλευση των μελών κάθε πρωτοβάθμιας οργάνωσης εικλέγει τους αντιπροσώπους της για την Ομοσπονδία και το Εργατικό Κέντρο στο οποίο συμμετέχει. Η συνέλευση κάθε Ομοσπονδίας κάθε Εργατικού Κέντρου εικλέγει τους αντιπροσώπους της για την Συνομοσπονδία στην οποία συμμετέχει." ...

Όμως ουσιαστικά έχει αρχίσει ο Εμφύλιος Πόλεμος. Από τους πρώτους στόχους της Δεξιάς είναι η ΓΣΕΕ, η οποία εκπροσωπεί τους εργαζομένους. Με αστυνομικό τρόπο τελειώνει και η εποχή του 8ου Συνεδρίου της ΓΣΕΕ.

Αμέσως σχεδόν μετά το 8ο Συνέδριο έπεισε η κυβέρνηση Θ. Σοφούλη και σχηματίστηκε νέα με πρωθυπουργό τον αρχηγό του Λαϊκού Κόμματος (της δεξιάς) Κων. Τσαλδάρη και υπουργό Εργασίας τον Α. Στράτο. (8-B166).

Στις 27 Ιουνίου το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε το 8ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ και την απόφαση 24792/1945 του τέως υπουργού Εργασίας Ανδρέα Ζάκκα με την οποία είχαν διορισθεί οι διοικήσεις ΓΣΕΕ, Εργατικών Κέντρων και Ομοσπονδιών Καθημ. 27.6.45.) (8-B180 και 196).

Τελικά στις 25 Ιουλίου 1946 απέλυσε την εικλεγμένη Διοίκηση της ΓΣΕΕ από το 8ο Συνέδριο. Υστερα από λίγες μέρες διόρισε διοίκηση 21 μελών. Μόνον 5 ήταν από την διοίκηση του συνεδρίου. Οι Καλομοίρης, Στρατής, Μαστρογιαννάκος, Νεφελούνδης, Θέος.

Στις 30 Ιουλίου ο υπουργός Εργασίας Α. Στράτος στέλνει στην ΓΣΕΕ τρεις τμηματάρχες του Υπουργείου Εργασίας, τους Κ. Μαλατέστα, Α. Ταγκαλάκη και Π. Χριστόπουλο να παραλάβουν την ΓΣΕΕ. Συνοδεύονται από τον εισαγγελέα Σακελαρίου και μεγάλη αστυνομική δύναμη. Απαιτούν από την νόμιμη διοίκηση να παραδώσει τα Αρχεία, τις σφραγίδες το Ταμείο και ότι άλλο της ΓΣΕΕ. Όπως ήταν φυσικό αρνήθηκαν και τότε τους συνέλαβαν, Ο. Γενικός Γραμματέας Δημ. Παπαρήγας και οι Κ. Θέος, Δημ. Στρατής, Ν. Αραμπατζής οδηγήθηκαν στο αυτόφωρο. Καταδικάστηκαν από το Πλημμελειοδικείο σε 4 μήνες φυλάκιση. (Καθημ. 31.7.1946, 8-B190). Αυτή ήταν η αρχή των διώξεων για τα συνδικαλιστικά στελέχη όλων των βαθμίδων. Ο Δημ. Παπαρήγας θα "αυτοκτονήσει" στο κρατητήριο του στις 20 Φεβρουαρίου 1949.

Ο υπουργός Εργασίας διόρισε Προσωρινή Επιτροπή αποτελούμενη από 21 μελή Συμπεριέλαβε και μερικούς της νόμιμης ΓΣΕΕ, αλλά βέβαια σαν μικρή μειοψηφία.- Παρόμοια διαδικασία καθαίρεσης επακολούθησε για πολλές αν όχι όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, δευτεροβάθμιες και πρωτοβάθμιες, σε όλη την χωρά.

Την 1 Σεπτεμβρίου 1946 οι εργατοκάπηλοι κατέλαβαν την ΓΣΕΕ.

Στην Θεσσαλονίκη τα πράγματα πάνε πιο γρήγορα. Στις 28 Ιουλίου 1946 ο Παπαγιάννης περνάει από στρατοδικείο για μια προκήρυξη. Καταδικάστηκε σε 3 χρονιά φυλακή.

Ο ΕΡΓΑΣ στην δίνη του Εμφυλίου πολέμου είχε ουσιαστικά διαλυθεί. Το τυπικό τέλος του ήρθε όταν διαλύθηκε από το Κράτος με τον Α.Ν. 509, αυτόν τον τρομερό νομό, "περί μέτρων ασφαλείας του Κράτους....". το 1947. Στις 23 Δεκεμβρίου 1947 είχε ανακοινωθεί η δημιουργία της Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης των βουνών. Σύμφωνα με τον 509 διαλύονται όλες οι οργανώσεις που συνεργάζονται ή συνεργάστηκαν με το ΚΚΕ, ΕΑΜ και τις συνδέσεις τους.

Αρχίζει περίοδος σκληρής καταπίεσης των συνδικάτων. Ιδιαίτερα με την ένταση του Εμφυλίου Πολέμου που επακολούθησε. Πολλά-πολλά χρονιά θα κάνει να συνέλθει το συνδικαλιστικό κίνημα υστέρα από μακρόχρονους και σκληρούς αγώνες.